

BO 2027 - DIERENWELZIJN

Klemtonen van de minister

Bij de begrotingsopmaak 2027 levert de Vlaamse Regering een aanzienlijke inspanning om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Daarbij worden er bewust geen specifieke besparingen op Dierenwelzijn gedaan. Want waar Dierenwelzijn vroeger een weinig zichtbare federale restbevoegdheid was, is het vandaag uitgegroeid tot een volwaardig beleidsdomein. En ook in 2027 wil Vlaanderen een voortrekker blijven op het vlak van dierenwelzijn. Belangrijke initiatieven zijn het verbod op de handel in en publiciteit voor dierenonvriendelijke producten en de verdere uitvoering van het uitdoofscenario voor het dolfinarium. We introduceren aangescherpte normen voor vogels in dierentuinen en nemen ook de normen voor reptielen in dierentuinen onder de loep. Daarnaast komen er opleidingen voor (toekomstige) hondeneigenaars waaronder ook een opleiding volgens het 'train-de-trainer-principe'. We zetten in op vermindering van voetzoolletsels bij vleeskippen in slachthuizen, maken bodycams mogelijk voor inspecteurs en maken inspectieresultaten openbaar. Verder verruimen we het sanctioneringsbeleid met alternatieve sancties, zoals taakstraffen, vorming of verplichte begeleiding. Naast de vele verwezenlijkingen van de voorbije jaren geeft dit document aan dat we ook in 2027 de nodige plannen hebben om veel in beweging te zetten voor meer dierenwelzijn.

Doelstellingen

Strategische- en operationele doelstellingen

QFM - DIERENWELZIJN

SD 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren

Met het oog op het verbeteren van het welzijn van alle categorieën van dieren in Vlaanderen, wordt de relevante regelgeving op dit vlak continu tegen het licht gehouden. Via evaluaties en onderzoek wordt bekeken waar bestaande regelgeving dient aangepast te worden of waar er nog nieuwe regelgeving ontbreekt. Deze evaluaties en onderzoeken worden dan steeds gevolgd door het doorlopen van een regelgevend traject, van de opmaak van de regelgeving zelf tot de uiteindelijke implementatie ervan

OD 1: Nieuw beleid uitrollen

"Niet van toepassing": dit was bij het begin van de legislatuur de overkoepelende OD voor de nieuwe beleidsinitiatieven en implementatie van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn, maar nu zijn alle concrete beleidsinitiatieven en aanpassingen aan de Codex opgenomen onder de relevante OD's

OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren

Ik blijf aandacht geven aan het verbeteren van het welzijn van landbouwdieren. In de intensieve veehouderij worden dieren op een kleine oppervlakte gehouden. Hen meer leefruimte geven biedt ontegensprekelijk voordelen voor het welzijn van de dieren. Om na te gaan hoe een negatieve milieu-impact beperkt of vermeden kan worden, laat ik de mogelijkheid onderzoeken om de maximale bezettingsdichtheid in de huisvesting van kalkoenen, vleeskippen en varkens te verlagen zonder dat de stikstofuitstoot zou verslechteren.

Om het welzijn van kippen, die gehuisvest worden in intensieve houderijsystemen, te verbeteren, laat ik ook een onderzoek uitvoeren naar de haalbaarheid van het verplicht gebruik van trager groeiende kippenrassen.

Voetzoolletsels, die veel pijn veroorzaken, zijn een veel voorkomende aandoening bij vleeskippen. Deze aandoening wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurig

contact met te vochtig strooisel. De letsels hebben een significante impact op het welzijn van het dier door het pijngevoel en een daaruit volgende verminderde mobiliteit. Ik wil dit aanpakken door via een BVR de regelgeving m.b.t. het welzijn van vleeskippen aan te vullen met modaliteiten om voetzoolletsels vast te stellen in het slachthuis. De voetzoolscores zullen teruggekoppeld worden naar de betrokken pluimveehouder zodat deze inzicht krijgt in de toestand van zijn dieren, en indien nodig maatregelen kan nemen om deze aandoening zo veel mogelijk terug te dringen. Voor kalkoenen bestaat reeds een gelijkaardige regeling.

Transport van landbouwdieren brengt risico's met zich mee voor het welzijn van deze dieren, en dat is des te meer het geval indien dit transport moet plaats vinden in perioden van extreme hitte of koude. In samenspraak met de sector heb ik de bestaande hitte- en koudeprotocollen voor transport van dieren laten evalueren. Dit heeft ertoe geleid dat het hitte- en koudeprotocol voor pluimvee aangepast werd. De aangepaste protocollen zullen tijdens toekomstige hitte- en koudeperiodes in werking treden

OD 3: Begeleiden van dierentuinen naar het houden van dieren volgens de nieuwste wetenschappelijke kennis op vlak van dierenwelzijn
Dierentuinen zijn waardevol voor onder meer educatie en conservatie. Ik blijf de dierentuinen daarom verder ondersteunen, o.a. via de ondersteuning en coördinatie van de werking van de Vlaamse Dierentuincommissie door Dierenwelzijn Vlaanderen

OD 4: Aanscherpen van de normen voor het houden van niet-gedomesticeerde dieren door particulieren en in dierentuinen
In 2027 zal ik de normen voor het houden van vogels in dierentuinen aanscherpen op basis van het advies van de Vlaamse Dierentuinencommissie. De huidige minimumnormering voor de vogels dateert van 2000. Ik laat ook de normen voor het houden van reptielen in dierentuinen evalueren met het oog op de actualisatie ervan. Deze minimumnormering dateert van 2004. Deze evaluatie bestaat uit een uitgevoerde toetsing van de bestaande normen aan de meest recente wetenschappelijke inzichten inzake dierenwelzijn en dit met bijzondere aandacht voor de huisvesting, de verrijking van de leefomgeving, de sociale behoeften van de dieren en het voorzien van voldoende ruimte en stimulansen om natuurlijk gedrag te kunnen vertonen

OD 5: Belanghebbenden op duurzame wijze betrokken houden bij het maximaal vervangen, verminderen en verfijnen van dierproeven, binnen een kader van verantwoorde omgang met dieren
Samen met de sector blijf ik inzetten op het vervangen en verminderen van dierproeven, waarbij wordt verder gebouwd op het bestaande actieplan ter vermindering van dierproeven. Ik werk op basis van het advies van de Proefdierencommissie verder aan de modaliteiten en randvoorwaarden voor een verbod op dierproeven die gebruik maken van honden, katten en primaten en een verbod op dierproeven voor de ontwikkeling van detergenten. Dierenwelzijn Vlaanderen blijft ook de werking van de Vlaamse Proefdierencommissie ondersteunen en coördineren

OD 6: Het Kennelbesluit: evalueren en waar nodig aanscherpen
Ik voer in 2027 via een BVR een verbod in op de handel in en publiciteit voor dieronvriendelijke producten. Het besluit zal een lijst bevatten van producten die schadelijk zijn voor het dierenwelzijn en zal zowel de verhandeling ervan als de

publiciteit ervoor beperken of verbieden opdat consumenten in Vlaanderen niet langer beïnvloed zouden worden om deze producten te kopen.

In het licht van de implementatie van de nieuwe Europese verordening over het welzijn van honden en katten en hun traceerbaarheid, die van toepassing wordt op 31 augustus 2028, laat ik de regelgeving inzake de erkende inrichtingen (Kennelbesluit) evalueren. Dit Kennelbesluit bepaalt aan welke wettelijke voorwaarden erkende inrichtingen moeten voldoen. Vanwege de eerder genoemde nieuwe Europese verordening zal de geplande evaluatie worden verruimd tot een bredere integrale screening van de Vlaamse regelgeving voor honden en katten gezien de verordening naast welzijnsvereisten en bepalingen over de registratie en erkenning van inrichtingen, ook bepalingen bevat over identificatie en registratie van de dieren, fokkerij, verhandeling en advertenties voor houders en inrichtingen. De implementatie van de verordening zal daardoor niet enkel gevolgen hebben voor het Kennelbesluit, maar desgevallend ook aanleiding geven tot aanpassingen in andere uitvoeringsbesluiten

OD 7: Controleren van de populatie van honden en katten in dierenasielen en structurele en uitgebreide ondersteuning voor deze inrichtingen

In de strijd tegen ondoordachte impulsaankopen van huisdieren, zal Dierenwelzijn Vlaanderen in 2027 juridisch laten onderzoeken of het invoeren van een verplichte bedenktijd bij het verwerven van een huisdier mogelijk is.

Ik laat ook een laagdrempelige, maar op wetenschap gesteunde, opleiding uitwerken voor toekomstige en bestaande hondeneigenaars en ook een opleiding "train the trainer". Door deze opleidingen zullen de hondenbaasjes meer inzicht krijgen in onder meer het gedrag van hun dieren en er beter mee om gaan. Verhoopt wordt dat dit een gunstige invloed heeft op het aantal honden dat om gedragsredenen aan asielen wordt afgestaan. De opleidingen beogen ook mensen voorafgaand aan de aanschaf van een hond de vereiste kennis te bezorgen opdat ze doordacht overgaan tot de aanschaf van een hond. Ik blijf ook onderzoeken hoe we de ambitie in het regeerakkoord, m.b.t. eigenaars van rassen die als gevaarlijk worden beschouwd te verplichten naar een hondenschool te gaan, realiseren.

OD 8: Doordacht fokbeleid bij honden en katten

Ik heb beloofd om deze legislatuur werk te maken van een doordacht fokbeleid bij honden en katten om erfelijke aandoeningen zo veel mogelijk uit te sluiten en de genetische diversiteit te behouden en te verhogen. In het kader van de verdere uitrol van dit fokbeleid, laat ik via een overheidsopdracht een externe operator inschakelen voor de opstart en het beheer van een centrale databank waarin alle gegevens in het kader van het fokbeleid en stambomen kunnen worden bijgehouden. Hieruit moet ook waardevolle wetenschappelijke informatie gehaald kunnen worden. Momenteel worden deze data uitsluitend bijgehouden door de individuele stamboekverenigingen, waardoor ze dus telkens manueel opgevraagd moeten worden en niet automatisch doorstromen naar beleid en onderzoek.

OD 9: We organiseren en ondersteunen de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn
De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn is één van de belangrijkste adviesorganen die zowel mij als minister voor Dierenwelzijn, als Dierenwelzijn Vlaanderen (de afdeling Dierenwelzijn van het departement Omgeving), met adviezen bijstaat bij de ontwikkeling van het beleid. Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor de continue ondersteuning en begeleiding van deze Raad

OD 10: Vlaanderen is een voortrekker in Europa

Binnen Europa neemt Vlaanderen een voortrekkersrol op inzake het dierenwelzijnsbeleid en dat doen we samen met gelijkgestemde landen binnen de Vught-groep. Als actief lid van deze groep blijft Vlaanderen aandringen op bijkomend Europees dierenwelzijnsbeleid en werken we mee aan een snelle goedkeuring en uitvoering van lopende en nieuwe wetgevingsvoorstellen. Ik blijf in dit kader onverkort pleiten voor een verbod op het chirurgisch castreren van biggen en de invoering van positieflijsten op EU-niveau

SD 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie voor alle dieren gericht op diverse, en soms moeilijk te bereiken, doelgroepen

Het sensibiliseren van het publiek op het vlak van dierenwelzijn doen we door algemeen (naar het grote publiek) en gericht (naar specifieke doelgroepen zoals dierenasielen, dierentuinen, kwekerijen, slachthuizen, lokale besturen, lokale politie, ...) te communiceren over het gevoerde beleid. Dit wordt aangevuld met thematische campagnes naar het grote publiek of een specifieke doelgroep of sector (vb. campagne rond de verplichte sterilisatie van katten en campagne naar veehouders over veilige stallen). Ook de informatie die de burger kan terugvinden op onze websites <https://www.vlaanderen.be/dierenwelzijn> en www.huisdierinfo.be draagt bij tot het informeren en sensibiliseren van het brede publiek rond dierenwelzijn

OD 11: Voeren van sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen

Ik blijf volop inzetten op sensibilisering over dierenwelzijn en dit gebaseerd op het gevoerde beleid met als basis analyses of wetenschappelijk onderzoek. We voeren zowel algemene als doelgroep-specifieke campagnes, al dan niet in samenwerking met bepaalde partners. Hierbij promoten we steeds goede praktijken zodat koper en verkoper worden gewezen op hun verantwoordelijkheden en het aanschaffen van een huisdier dus een weloverwogen keuze wordt.

We blijven ook naar de scholen trekken met een educatief project op maat van klassen waarbij de ruime omgeving van de school betrokken wordt (lokale besturen, dierenartsen en dierenasielen).

In 2027 laat ik een campagne uitrollen rond de verplichte sterilisatie van katten om bestaande en toekomstige katteneigenaars te sensibiliseren over de verplichting en het belang van sterilisatie, en hen aan te zetten om hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Stalbranden kosten elk jaar heel wat dierenlevens en ook beschadigde roostervloeren in dierenstallen leiden vaak tot onnodig dierenleed. Daarom laat ik Dierenwelzijn Vlaanderen in 2027 een gerichte campagne opzetten richting veehouders rond het thema 'Veilige stallen voor dier en landbouwer', met bijzondere aandacht voor brandveiligheid en de veiligheid van roostervloeren. Dit zal verlopen via een deelname van Dierenwelzijn Vlaanderen aan de landbouwbeurs Agriflanders 2027.

Specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld dierenasielen, slachthuizen en lokale besturen, krijgen regelmatig nieuwsbrieven met informatie over de relevante regelgeving en aandachtspunten.

In 2027 organiseer ik opnieuw een infomoment voor de lokale besturen om de samenwerking en informatiedoorstroming met Dierenwelzijn Vlaanderen te

versterken. Ook de samenwerking met de lokale politiezones, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de parketten wordt voortgezet. Zo bouwen we het netwerk verder uit

OD 12: Het publiek informeren via digitale kanalen

Via de specifieke website www.huisdierinfo.be biedt Dierenwelzijn Vlaanderen (potentiële) eigenaars betrouwbare informatie aan over de zorgnoden van huisdieren en sensibiliseren zij rond diverse dierenwelzijnsthema's.

In 2026 werd gestart met de actualisatie en uitbreiding van de huisdierwijzers op deze website en dat initiatief wordt in 2027 verder gezet. De bestaande huisdierwijzers (een honderdtal in totaal) worden verder in lijn gebracht met de laatste wetenschappelijke inzichten en er komen ook tien nieuwe huisdierwijzers bij. Deze huisdierwijzers geven bestaande en toekomstige eigenaars van huisdieren praktische informatie over wat een dier nodig heeft om goed te leven. Ze behandelen onder meer een geschikte leefomgeving en benodigde ruimte, voeding, verzorging en sociale behoeften, maar ook de kosten die komen kijken bij het houden van een huisdier. Zo krijgen burgers de nodige informatie om bewust te kiezen voor een dier en het op een verantwoorde manier te houden

OD 13: Meer zichtbaar maken van de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen naar het ruime publiek

Dierenwelzijn Vlaanderen communiceert open over haar werking via bijvoorbeeld de actieve openbaarheid van adviezen van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, de lijst van erkende inrichtingen, de cijfers uit Dog-ID en Cat-ID, de cijfers van de asielen, wetenschappelijke onderzoeken, niet-technische samenvattingen van dierproeven, ...

De digitalisering van Dierenwelzijn Vlaanderen zorgt voor een efficiëntere monitoring en rapportering over de werking waardoor er sneller en meer op geregelde basis gecommuniceerd kan worden. Dierenwelzijn Vlaanderen groeit zo meer dan ooit uit tot de referentie in Vlaanderen op het vlak van het verzamelen en verspreiden van correcte communicatie en cijfers over dierenwelzijn. Als expertisecentrum blijft Dierenwelzijn Vlaanderen zeker ook de lokale besturen en de politie actief ondersteunen bij hun communicatie en sensibilisering over dieren.

Ik zal tevens met een wijzigingsdecreet de Vlaamse Codex Dierenwelzijn aanpassen om een wettelijke basis te voorzien voor het openbaar maken van de controleresultaten van erkende honden- en kattenkwekerijen. Door potentiële kopers toegang te geven tot objectieve en onafhankelijke informatie over de naleving van de erkenningsvoorwaarden, wordt transparantie bevorderd en kunnen consumenten beter geïnformeerde keuzes maken

SD 3: Een efficiënt en kwaliteitsvol inspectiebeleid

Dierenwelzijn Vlaanderen voert een efficiënt en effectief inspectiebeleid door de reactieve controles naar aanleiding van meldingen aan te vullen met proactieve controles op basis van een risico-gebaseerd jaarlijks controleplan in combinatie met de nodige aandacht voor een goede samenwerking op dit vlak met andere besturen, overheden en actoren

OD 14: Optimaliseren van een proactieve handhaving door in te zetten op een risico gebaseerd controleplan

Dierenwelzijn Vlaanderen zet naast de reactieve handhaving op basis van meldingen door burgers ook in op een proactieve handhaving via de opmaak en uitvoering van een risico-gebaseerd jaarlijks controleplan (zie OD 19)

OD 15: Monitoren en analyseren van trends

Dierenwelzijn Vlaanderen is een moderne en professionele organisatie, die voor de beleidsontwikkeling en dagelijkse werking gebruik maakt van datacollectie, databaseer en analyse van deze data en trends om de vinger aan de pols te houden.

Door efficiënt gebruik te maken van deze data, worden potentiële risico's en trends nauwkeurig geïdentificeerd en geprioriteerd en detecteren we overtredingen sneller. Deze data zijn ook een nuttige informatiebron voor de opmaak van het jaarlijkse proactieve controleplan waarnaar verwezen wordt in OD 14 en 19

OD 16: Sterkere samenwerking met andere besturen, overheden en actoren

Ik blijf aandachtig voor het behouden van de goede samenwerking tussen Dierenwelzijn Vlaanderen en de diverse partners op het terrein zoals het Federale Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), de politie, de parketten en de lokale besturen. Naar dit netwerk, dat op het terrein een voelbaar verschil maakt, werd ook al verwezen in OD 11. We blijven dit netwerk de komende jaren verder voeden en versterken

SD 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties

Dierenwelzijn kent een steeds groter maatschappelijk belang waarmee samenhangt dat ook de handhaving van de regelgeving op dit vlak steeds essentiëler wordt. Dierenwelzijn Vlaanderen krijgt hiertoe de nodige mensen en middelen en voert daarmee een streng vervolgings- en sanctioneringsbeleid

OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen

Dierenwelzijn kent een steeds groter maatschappelijk belang. Vanuit die vaststelling geef ik dan ook een hoge prioriteit aan een kordate en doortastende handhaving als sluitstuk van het dierenwelzijnsbeleid. Daarbij hoort een streng vervolgings- en sanctioneringsbeleid voor dierenbeulen die bewust dierenleed veroorzaken. Ook in 2027 blijf ik de nodige middelen en capaciteit beschikbaar stellen opdat Dierenwelzijn Vlaanderen deze opdrachten kan uitvoeren

OD 18: Effectieve en passende sanctionering na overtredingen

Op het vlak van het sanctioneringsbeleid loopt een onderzoek op welke manier we in sommige gevallen met alternatieve sancties zouden kunnen werken (vb. taakstraffen, vorming of verplichte begeleiding) naast de reeds bestaande mogelijkheid tot het opleggen van administratieve transacties en administratieve geldboetes. Het onderzoeksrapport moet een tweeledig eindresultaat opleveren: enerzijds een onderbouwde analyse die Dierenwelzijn Vlaanderen in staat stelt een geïnformeerde keuze te maken voor bepaalde alternatieve sancties en de specifieke doelgroepen aan wie dergelijke sanctie kan opgelegd worden en anderzijds een aantal praktische instrumenten waarmee Dierenwelzijn Vlaanderen aan de slag kan zoals een beslissingsboom, een draaiboek en een duurzaam partnernetwerk. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal dan in een tweede fase een BVR opgemaakt worden om de alternatieve sancties in regelgeving te implementeren

OD 19: Een degelijk controle- en handhavingsbeleid

Op het vlak van handhaving zet ik in 2027 verder in op het bestaande tweesporenbeleid. Enerzijds de reactieve controles na melding van mishandeling of

verwaarlozing van dieren door het brede publiek. Dit type controles legt een grote claim op de beschikbare inspectiecapaciteit van Dierenwelzijn Vlaanderen gezien er jaarlijks ruim 7000 van dergelijke meldingen ontvangen worden. Anderzijds zet Dierenwelzijn Vlaanderen ook in op gerichte proactieve controles bij bedrijven of erkende inrichtingen op basis van een risico-gebaseerd jaarlijks controleplan waarin preventie en vroegtijdige interventie centraal staan. Daarbij worden onder meer eerdere vaststellingen, ontvangen meldingen, de aard en omvang van de activiteiten en het aantal gehouden dieren in rekening gebracht. Hierbij wordt dan prioriteit gegeven aan bedrijven of inrichtingen die een hoger risico vormen op dierenwelzijnsproblemen, met bijzondere aandacht voor de grote spelers.

Daarnaast zet ik ook in 2027 opnieuw de 'dierenartsen met opdracht' in voor het uitvoeren van controles op dierenwelzijn in de slachthuizen en grensinspectieposten zoals op Brussels Airport te Zaventem.

Om de effectiviteit van de handhaving van het dierenwelzijnsbeleid verder te versterken, zal ik via een wijzigingsdecreet in de Vlaamse Codex Dierenwelzijn een wettelijke basis voorzien voor het inzetten van bodycams tijdens controles op de naleving van de dierenwelzijnsregelgeving. Deze maatregel moet toezichthouders ondersteunen bij het verzamelen van objectief bewijsmateriaal, onder meer bij acute overtredingen die met klassieke middelen moeilijk kunnen worden vastgesteld. Daarnaast draagt het gebruik van bodycams bij aan de bescherming van toezichthouders tegen agressie en andere vormen van hinder tijdens controles

SD 5: Een digitale sprong voorwaarts

De werking van Dierenwelzijn Vlaanderen wordt verder geoptimaliseerd door in te zetten op digitalisering. Naast het verder digitaliseren van processen en taken, omvat dit ook het onderhouden en optimaliseren van digitale toepassingen die reeds in gebruik zijn

OD 20: Professionaliseren door digitalisering en exploreren van innovatieve technologieën

Ik blijf ook in 2027 verder inzetten op digitalisering om de werking van Dierenwelzijn Vlaanderen te ondersteunen en optimaliseren.

Zo wordt het nieuwe dossieropvolgingssysteem (ARGUS) voor de registratie van meldingen en controles verder geoptimaliseerd, worden verdere stappen gezet richting de ontwikkeling van een digitale toepassing voor het melden van voetzoolletsels bij pluimvee, onderhouden en verbeteren we toepassingen zoals Animal Shelter, DogID en CatID en verkennen we verder de mogelijkheden voor de inzet van AI voor het opsporen van overtredingen.

Om al deze digitale uitdagingen aan te kunnen gaan, blijf ik investeren in de ontwikkeling van toepassingen, de bijhorende infrastructuur en opleiding van het personeel

Overkoepelende doelstellingen

Prestatie indicatoren

QFM - DIERENWELZIJN

Benaming	Verhouding ongunstige controles tot totaal aantal controles door dierenartsen met opdracht bij Vlaamse slachthuizen
Definitie	Dierenwelzijn Vlaanderen zet sinds 2020 dierenartsen met opdracht in voor de dierenwelzijnscontroles bij de slachthuizen in Vlaanderen. Naast controle op de gevoerde praktijken in het slachthuis zelf, controleren zij de toestand van de dieren die er toekomen. Zij maken van de uitgevoerde controles een controleverslag op en eventuele ernstige tekortkomingen die zij vaststellen worden opgenomen in een informatieformulier dat zij doorsturen naar Dierenwelzijn Vlaanderen voor verder vervolg (vb. waarschuwing, proces-verbaal, ...). Dierenwelzijn Vlaanderen registreert zowel alle door de dierenartsen met opdracht opgemaakte controleverslagen als de informatieformulieren (ongunstige controles) ten opzichte van het totaal aantal uitgevoerde controles geeft onder meer aan in welke richting het algemene dierenwelzijn evolueert van de landbouwdieren die toekomen bij het slachthuis
Type indicator	Kwantitatieve
Laatst gekende waarde	224 ongunstige controles op 4.227 controles in 2025. Dit staat gelijk aan 5,3% ongunstige controles. Ter vergelijking: in het eerste jaar waarvoor er een volledige registratie kon worden gedaan voor alle controles van dit type (2021), werden er 5.096 controles uitgevoerd, waarvan 757 ongunstige (=informatieformulier opgemaakt). Er was toen dus sprake van 14,8% ongunstige controles
Meeteenheid van de laatst gekende waarde	Aantal controles per jaar uitgevoerd door dierenartsen met opdracht in de Vlaamse slachthuizen en het aantal van die controles waarvoor een informatieformulier werd opgesteld (= ongunstige controle)
Tijdstip van laatst gekende waarde	Februari 2026 (registratie volledige cijfers 2025)
Streefwaarde/ -norm/ -richting	Er is geen echte streefwaarde of bepaalde tijdshorizon gekoppeld aan deze indicator. De doelstelling is om via strengere handhaving, opleiding en sensibilisering te komen tot een zo laag mogelijk percentage ongunstige controles ten overstaan van het totale aantal uitgevoerde controles. Dat wil immers zeggen dat er zeer weinig ernstige tekortkomingen werden vastgesteld bij de controles in de slachthuizen. Hoe minder ernstige tekortkomingen, hoe beter het gaat met het algemene dierenwelzijn van de landbouwdieren die in het slachthuis toekomen

Beleidsmatige relevantie	SD 1: Een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren OD 2: Verbeteren van het welzijn van landbouwdieren SD 2: Ontwikkelen van een efficiënte informatie- en sensibiliseringsstrategie OD 11: Voeren van sensibiliseringsacties en gerichte campagnes voor specifieke doelgroepen (hier specifiek naar slachthuizen en veehouderijen) SD 4: Een kordate uitvoering van controles, maatregelen en sancties OD 17: Optimaliseren en versterken van Dierenwelzijn Vlaanderen (= inzetten van dierenartsen met opdracht) Deze indicator meet de impact van het beleid inzake dierenwelzijn van landbouwdieren op het terrein. Dit beleid bestaat uit de combinatie van het inzetten van dierenartsen met opdracht om de systematische controles uit te voeren bij de slachthuizen, de regelgeving die een opleiding met examen verplicht voor het personeel van de slachthuizen waarna deze van Dierenwelzijn Vlaanderen het getuigschrift 'Vakbekwaamheid slachthuispersoneel' ontvangen en een gerichte sensibilisering naar de slachthuizen en de sector van de veehouderijen. Een dalend percentage ongunstige controles op het totaal aantal uitgevoerde controles door de dierenartsen met opdracht bij de slachthuizen wijst op een gestegen algemeen dierenwelzijn bij de aangevoerde landbouwdieren
Budgettaire relevantie	Jaarlijks wordt voor het inzetten van de dierenartsen met opdracht voor de controles in de slachthuizen een budget voorzien van ca. 1,2 miljoen euro op de begroting van Dierenwelzijn (QBO-1QFD2MA-WT: WERKING EN TOELAGEN - DIERENWELZIJN - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT EN VOORUITSTREVENDE DIERENWELZIJNSBELEID, EEN EFFICIENTE SENSIBILISERINGS-STRATEGIE EN EEN KORDAAT CONTROLE- EN HANDHAVINGSBELEID)
Gaat het om een Vlaamse Openbare Statistiek (VOS)?	Nee
Soort indicator	Output

Berekening	Dierenwelzijn Vlaanderen zet sinds 2020 dierenartsen met opdracht in voor de dierenwelzijnscontroles bij de slachthuizen in Vlaanderen. Naast controle op de gevoerde praktijken in het slachthuis zelf, controleren zij de toestand van de dieren die er toekomen. Van de uitgevoerde controles wordt een controleverslag opgemaakt en eventuele ernstige tekortkomingen die zij vaststellen, worden opgenomen in een informatieformulier. Beide types documenten worden overgemaakt aan Dierenwelzijn Vlaanderen voor verder vervolg (vb. waarschuwing, proces-verbaal, ...). Dierenwelzijn Vlaanderen registreert dus zowel het totale aantal jaarlijks uitgevoerde controles door de dierenartsen met opdracht in de Vlaamse slachthuizen als het totale aantal informatieformulieren (= ongunstige controles). De evolutie van het percentage ongunstige controles ten overstaan van het totale aantal van deze controles geeft aan in welke richting het algemene dierenwelzijn evolueert van de landbouwdieren die toekomen bij het slachthuis
Bron	De cijfers worden verzameld door Dierenwelzijn Vlaanderen. De dierenartsen met opdracht sturen de controleverslagen en informatieformulieren periodiek door naar Dierenwelzijn Vlaanderen die deze dan registreert in een excel-tabel en verder in behandeling neemt. Jaarlijks berekent Dierenwelzijn Vlaanderen, op basis van de geregistreerde cijfers in de excel-tabel, het totaal aantal uitgevoerde controles en het totaal aantal ongunstige controles. De excel-tabel wordt bijgehouden op een netwerkschijf en/of Sharepointomgeving (migratietraject van netwerkschijf naar Sharepoint is lopende in 2026) van Dierenwelzijn Vlaanderen
Meetfrequentie	Jaarlijks wordt in de loop van de maand februari de berekening gedaan voor de waarden van deze indicator voor het volledige voorgaande werkingsjaar. De frequentie is dus jaarlijks.
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator is niet door de Vlaamse Statistische Autoriteit of andere overheden of externen 'gecertificeerd'. De indicator kan niet (inter)nationaal vergeleken worden
Reeds gebruikt in andere documenten	De indicator wordt niet gebruikt in andere beleidsdocumenten. Het cijfermateriaal achter de indicator wordt wel door de administratie gebruikt als nuttige informatiebron voor monitoringdoeleinden, beleidsvoorbereiding en -evaluatie en in de beleidsuitvoering (vb. terugkoppeling naar veehouders en dierentransporteurs)
Link naar website Statistiek Vlaanderen	
Koppeling SDG/LSA	
Koppeling SDG/LSA Andere	

Budgettair kader Vlaamse Gemeenschap

QB0-1QFD2MA-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT, VOORUITSTREVENDE EN KWALITEITSVOL DIERENWELZIJNS- EN INSPECTIEBELEID, EEN EFFICIËNTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE, KORDATE UITVOERING VAN CONTROLES EN SANCTIES, EN EEN DIGITALE SPRONG VOORWAARTS

Korte inhoud

Op dit artikel worden de reguliere werkmiddelen inzake dierenwelzijn gegroepeerd. Het gaat hierbij vooral om de uitgaven voor studies en wetenschappelijk onderzoek inzake dierenwelzijn. Verder worden ook de vergoedingen voor dierenartsen die controles uitvoeren in slachthuizen en de ondersteuning van dierenasielen gefinancierd vanuit dit artikel. Ook de bijdrage van het Vlaams Gewest in het kader van het FAVV-protocol, campagnes en communicatie-initiatieven en diverse administratie- en werkkosten inzake dierenwelzijn worden aangerekend op dit artikel.

Kredietevolutie

	VAK	VEK
Basis BA 2026	6.259	6.504
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	6.259	6.504
Aanwending VAK-Ruiter		

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
-------------------------------------	-----	-----	-------------

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting
-----	-----	-------------

Inhoudelijke toelichting

Geen wijzigingen qua budget op artikelniveau ten opzichte van BA2026.

Via dit artikel worden de dierenasielen ondersteund, de inspecties door zelfstandige dierenartsen (bv. in slachthuizen) gefinancierd en worden beleids- en onderzoeksinitiatieven inzake dierenwelzijn aangerekend.

Verder is er nog een jaarlijkse bijdrage van 185 keuro van het Vlaams Gewest in het kader van het protocol met het FAVV. Tevens zijn er nog andere terugkerende kosten zoals erelonen en onkostenvergoedingen van advocaten, Samenwerkingsovereenkomsten inzake Sanitel, Parere, en het referentiecentrum dierenwelzijn voor landbouwdieren.

Tot slot zijn er diverse digitaliseringsprojecten. Zo wordt 300 keuro voorzien voor de ontwikkeling van een centrale databank in kader van het fokbeleid van honden en katten. Daarnaast zijn er verschillende digitaliseringsprojecten ten behoeven van Dierenwelzijn Vlaanderen en de Vlaamse dierenasielen waarvoor een budget van 871 keuro wordt voorzien.

QB0-1QFD4MB-LO - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT, VOORUITSTREVENDE EN KWALITEITSVOL DIERENWELZIJNS-EN INSPECTIEBELEID, EEN EFFICIËNTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE, KORDATE UITVOERING VAN CONTROLES EN SANCTIES EN EEN DIGITALE SPRONG VOORWAARTS (DIERENWELZIJNSFONDS)

Korte inhoud

Dit uitgavenartikel van het Dierenwelzijnsfonds maakt het mogelijk om personeelskosten in het kader van de uitvoering van de nieuwe Codex Dierenwelzijn aan te rekenen op het Dierenwelzijnsfonds.

De toegewezen uitgaven binnen het Dierenwelzijnsfonds worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie ontvangstenartikel QB0-9QFDTMB-OW en uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-LO).

Kredietevolutie

	VAK	VEK
Basis BA 2026	580	580
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	580	580
Aanwending VAK-Ruiter		

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
-------------------------------------	-----	-----	-------------

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting
-----	-----	-------------

Inhoudelijke toelichting

Geen wijzigingen in budget en beleid ten opzichte van BA2026.

QB0-1QFD4MB-WT - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT, VOORUITSTREVENDE EN KWALITEITSVOL DIERENWELZIJNS-EN INSPECTIEBELEID, EEN EFFICIËNTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE, KORDATE UITVOERING VAN CONTROLES EN SANCTIES EN EEN DIGITALE SPRONG VOORWAARTS (DIERENWELZIJNSFONDS)

Korte inhoud

Dit uitgavenartikel van het Dierenwelzijnsfonds geeft mee invulling aan de overheveling van de bevoegdheid Dierenwelzijn via de 6de staatshervorming naar de Gewesten.

De inkomsten van het Fonds mogen aangewend worden voor de financiering van administratie- en werkingskosten, personeelskosten van de entiteit bevoegd voor dierenwelzijn, kosten voor juridische bijstand, kosten voor sensibilisering, kosten voor studies en wetenschappelijk onderzoek, de Vlaamse Dierenwelzijnsprizen, investeringen, toezicht, en de toepassing en controle van de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024 en de uitvoeringsbesluiten ervan en de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake, waaronder ook de kosten die gepaard gaan met de inbeslagname van verwaarloosde dieren, alsook het verlenen van subsidies voor het dekken van de kosten

voortvloeiend uit het gesubsidieerd wetenschappelijk onderzoek in het kader van dierenwelzijn, en het verlenen van subsidies die bestemd zijn voor de uitvoering van maatregelen met een gunstig effect op het dierenwelzijn, en deze bestemd ter uitvoering van projecten in het kader van het Klimaatbeleid.

De toegewezen uitgaven binnen het Dierenwelzijnsfonds (totaal van artikels uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-WT) worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie artikel QB0-9QFDTMB-OW).

Kredietevolutie

	VAK	VEK
Basis BA 2026	1.056	1.056
Index	0	0
Compensaties	0	0
Andere bijstellingen	0	0
Nieuw beleid	0	0
Totaal BO 2027	1.056	1.056
Aanwending VAK-Ruiter		

Compensaties

Compensaties van (+) of naar (-)	VAK	VEK	Toelichting
-------------------------------------	-----	-----	-------------

Andere bijstellingen

VAK	VEK	Toelichting
-----	-----	-------------

Inhoudelijke toelichting

Geen wijzigingen in beleid of budget ten opzichte van BA2026.

QB0-9QFDTMB-OW - ONTWIKKELEN VAN EEN COHERENT, VOORUITSTREVENDE EN KWALITEITSVOL DIERENWELZIJS-EN INSPECTIEBELEID, EEN EFFICIËNTE SENSIBILISERINGSSTRATEGIE, KORDATE UITVOERING VAN CONTROLES EN SANCTIES EN EEN DIGITALE SPRONG VOORWAARTS (DIERENWELZIJSFONDS)

Korte inhoud

Dit ontvangstenartikel van het Dierenwelzijnsfonds wordt gespijsd met de opbrengsten voortvloeiend uit de bepalingen van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn van 17 mei 2024, onder andere met de retributies voor de aanvragen tot erkenning en voor de aflevering van het certificaat van goedkeuring voor vervoermiddelen voor dieren, de bijdragen voor de identificatie en registratie van honden en katten en de administratieve boetes bedoeld in artikel 70 van de Codex Dierenwelzijn. Daarnaast kan het fonds gespijsd worden met schenkingen, legaten en sponsoring; vrijwillige bijdragen van de proefdiergebruikers voor onderzoek naar en promotie van alternatieven voor dierproeven; rechtsplegingsvergoedingen die in kader van rechtszaken opgelegd kunnen worden; en de inning van bij eigenaars of voormalige eigenaars van onkosten die voortvloeien uit de inbeslagname van verwaarloosde dieren.

De toegewezen uitgaven binnen het Dierenwelzijnsfonds worden gelijkgesteld aan de geraamde ontvangsten binnen het Fonds (zie ontvangstenartikel QB0-9QFDTMB-OW en uitgavenartikels QB0-1QFD4MB-LO en QB0-1QFD4MB-WT).

Kredietevolucie

	Ontvangst
Basis BA 2026	1.636
Andere bijstellingen	0
Nieuw beleid	0
Totaal BO 2027	1.636

Inhoudelijke toelichting

Geen wijzigingen qua budget ten opzichte van BA2026.

Beleidsmatig komt in 2027 het nieuwe boetesysteem uit de Codex Dierenwelzijn op kruissnelheid, waardoor niet betaalde boetes gedwongen ingevorderd zullen worden. Tevens wordt bijkomend ingezet op het terugvorderen van kosten van inbeslagnames, waardoor overtreders na een inbeslagname van dieren sneller dan vandaag de factuur met gemaakte onkosten zullen ontvangen. Verwacht wordt dat deze bewegingen in 2027 zullen zorgen voor accentverschuivingen in de ontvangsten door het Dierenwelzijnsfonds.

Budgettair kader DAB's en rechtspersonen